

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesin Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Epicedion In Obitu Ornatisissimi Viri, Prudentia, Eruditione, & uirtute præstantis, D. Lavrentii Smedes, Senatoris inclytæ Urbis Rostochij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

EPICEDION
 IN OBITVM ORNATIS-
 SIMI VIRI, PRVDENTIA, ERVDI-
 TIONE, & uirtute præstantis, D. LAVRENTII
 SMEDES, Senatoris incly-
 tæ Urbis Rostochij.

IOHANNES BOCERO
 Autore.

HAs etiam lachrymas supremum in funere mu-
 Et mihi da mæstos Calliopea modos. (nus
 Causa grauis luctus, magni nec inane doloris
 In gelida corpus contumulatur humo.
 Ergo iaces nostri candor LAVRENTIVS cui
 Et decus Aonij præsidiumq; chori.
 Nec tua te pietas, nec te præstantia, nec te
 Defendit nullo fracta labore fides:
 Non minus, heu quantum dira potuere Sorores,
 Et cinis, & rigidi flebilis umbra rogi.
 Ergo quid incusem? seu quæ precer impia uobis?
 Fata nimis doctis semper acerba uiris.
 Si scire lubet, nostrumq; haurire cruorem,
 Tollite sacrilegos in genus omne uiros.
 Parcere cum fas sit, uos saltem parcite iustis,
 Tollere præclaros gloria nulla uiros.

Oecia

Occidit, Aonidum præclarus in urbe, Senator,
 Vernouius gelidas hic ubi uoluit aquas.
 Ecquis es Aonidum cultor, qui plebe relicta,
 Fata gemis tanti pernicioſa uiri?
 Ecquis es utilitas patriæ quem commouet Urbis,
 Qui cūperes Pylios hunc ſuperaffe dies?

Conſtat, & Aonides ſolito candore fatentur,
 Quam fuerit doctis portus & aura uiris,
 Dumq; liquet triſtes hac tempeſtate Camænas,
 Plus æqua toties conditione premi.
 Quicquid nauigeras paterentur ad æquoris undas,
 Hic ubi Roſtochij mania celfa iacent.
 Solus hic auxilio, de mille fidelior unus,
 Suſtulit, oppreſſis ſubſidioq; fuit.

At quam ciuiles tractauit idoneus uſus,
 Quamq; fuit mentis dexteritate potens,
 Obruta teſtatur triſti Reſpub. clade.
 Facta minor rapti nuper honore uiri.
 Scilicet innumeras illi Saturnia dotes,
 In caſtigato pectore Iuno tulit.
 Addidit his robur Pallas grauitate politum
 (Digna uiro grauitas) iudiciumq; dedit,
 Illius hinc uirtus, & rebus candor agendis,
 Vrbe præclarum promeruerè decus.
 Eius nec uero ſemota modeſtia calle,
 Omnibus officij munere grata fuit.

Confidensq; sui, turpi nec pectora fuco
 Tectus, & in nulla seditione comes.
 Singula quid referam? fugit scelus, optima suasit,
 Et uera custos Religionis erat.

At tu Pontiuagis semper dilecta Deabus,
 Vrbs & Pierio non inimica gregi.
 Anne tuæ minui sentis bona publica sortis?
 Cum tibi mors tales tollit acerba uiros.
 Occubuit quando medijs Aphricanus in annis,
 Scipiada, eternus gentis & urbis honos.
 Prodiit ille tui domitor Numidia fastus,
 Quintus & heu mœsta uoce Metellus ait:
 Magnanimus cecidit funesta Scipio morte,
 Vrbs, cecidit regni quanta columna tui.
 Occidit, hei nigro lux hæc signanda lapillo,
 Ingens armorum gloria, pacis honos,
 Dixerat: in lachrymas tristes iuere Quirites,
 Bistonæ ueluti cum tepuere niues.
 Regulus ut periit, quam Scipio uicerat, Vrbe,
 Sic olim similis contudit ora dolor.
 Nec minor, ut Fabiæ cecidit laus maxima gentis,
 Luctificus tota mœror in urbe fuit.
 Scilicet interitus clarorum mœsta uirorum,
 Sensit & immites in sua damna Deos.
 Vidit & illorum, lapsi non inmemor æui,
 Fata secuturis plena fuisse malis.

Tu quoq; Rostochium diro (quod abominor) œstro,
 Et fors iactura fessa premere graui.
 Dum quia uindicibus superum rex ingruit iris,
 Innocuos fragili tollit ab orbe uiros.
 Fors quoq; præreptum non inficiare patronum,
 Quam fuerit sceptris utilis ille tuis.
 Nam tibi si famam, si qui tribuere fauorem,
 Hic tibi præclara dexteritate tulit.

Siue quis & proauis, & factis fertur auitis,
 Nec simul ac morimur, credimur esse nihil.
 Hic quoq; fabriciæ uiguit laus maxima gentis,
 Quæq; diu patrio nota sub orbe fuit.
 Hinc fuit insigni natus Laurentius ortu,
 Vismaris æquoreas Vrbs ubi spectat aquas.
 Illius hic genitor claros ætatis honores,
 Cepit, & ingenti cultus amore fuit.
 Urbis & impositos constanti pectore fasces,
 Dum recte geminos bis duo lustra, tulit.
 Temporis illius quam multa probanda peregit,
 Consule: non Urbis fama benigna, tacet.
 Nec rudis Aonidum. Sed cui iuuenilibus annis,
 Tradita diuini Laurea iuris erat.
 At licet officijs, & multis laudibus urbem
 Vismariam stabili, demeruitq; fide,
 Non tamen hic placidam potuit finire senectam,
 Ossa uel insueto condere fessa solo,

Sed

Sed dum seditio uesana perculit urbem,
 Cordaꝫ; dum rixis, disidijsꝫ; tument:
 Hic litis fugitans, & pacis amena secutus
 Otia, commotas effugit arte faces.
 Rostochiumꝫ; petens canis iam proximus annis,
 Hospes & optata ciuis in Vrbe fuit.
 Hic Senior reliqui traducens tempora fati,
 Concessos placidè sensit abire dies.

Coniunx qua multos egit feliciter annos,
 Illius & claro stemmate nata fuit.
 Hanc stirps Conradi referens præconia Magni,
 Inter Vismarias sustulit alta nurus.
 AGNES dote potens, & præstans moribus Agnes,
 Agnes illæse fama pudicitie:
 Quæ dum legitimo Brandanum cepit amore,
 Protulit huic cari pignora multa thori.

Inter quæ primæ LAVRENTIVS ardua stirpis
 Gloria, nascentis præsidiumꝫ; domus.
 Nam quamuis reliquos etiam fors candida fratres
 Iuuit, & optato iussit honore coli.
 Huic tamen in primis dotes fortuna benignas,
 Et graue Pieria contulit arte, decus.
 Virtutisꝫ; capax, magnis inuictaꝫ; curis,
 Illius & studijs mens operata fuit.

n z Et qua

Et qua Pegasidum tum candida turba Sororum,
 Rhenicula gratas duxit in Vrbe moras.
 Illustrem nitidæ Suuollam sub flore iuuentæ,
 A maris Arctoi littore missus, adit.
 Inbutusq; bonis iuuenilia pectora Musis,
 Ad patrios redijt, patre iubente, lares,

Nec mora Vernouij gelidas concessit ad undas,
 Pars quota præclaræ, dignaq; fama Scholæ.
 Hic ubi subtilis sinuosa uolumina Iuris,
 Iuris, ubi geminum uoluere cœpit opus:
 Dumq; laboriferæ grauis excellentia mentis,
 Tam bene nodosis legibus apta fuit.
 Protinus emeruit diuinos Iuris honores,
 Ornauitq; suum digna thiara caput.
 Dum quoq; præeraro pollebat acumine mentis,
 Sæpeq; plus alijs ingeniosus erat.
 Non tamen inuersi ludebat imagine sensus,
 Aut intricata contudit arte reos.
 Nec proprio iustas diduxit ab ordine leges,
 Struxit & incautis retia nulla uiris,
 Sed ueri, rectiq; tenax, defendit inermes,
 Gratus & oppressis sæpe patronus erat.
 Nil fraudes, miseros hoc defendente, ualebant,
 Non nisi ui, uictus si fuit, ille fuit.

Quinetiam caras, cum Iudicis urna, Sorores,
 Aut fratrum dubia lance premebat opes.
 Adfuit auxilio cunctis, aulæq; secutus,
 Sæpe patrociniæ dulce subiuit opus.
 Verbaq; sæpe suo coram dum principe fecit,
 Et causæ pulchros retulit arte modos.
 Obtinuit ueram, contento Iudice, causam,
 Cepit & eloquii præmia digna sui.
 Hæc, & plura suis egit iuuenilibus annis,
 Illius & citius cognita fama fuit.

Pene sed ut genitor finitos egerat annos;
 Fessaq; cum curis uita similis erat.
 Ergo senescenti præstet solatia Patri,
 Et releuet cari tempora longa senis.
 Utq; parentales, fatum si iusserit umbras
 Fleret, & instructo conderet ossa solo:
 Quicquid erat reliqui tranquille claudere uitæ,
 Hic prope Vernouij culta fluenta, cupit.

Hic ubi coniugio tædis felicibus auctus,
 Fœcundi uidit pignora multa thori.
 Quæq; modo Dominum crudeli funere raptum
 Deflet, & in curas uix uacat ægra nouas
 MARGARIS à claro descendit stemmate cõiunx,
 Et merita fame nobilitate uiget:

n 3 Huius

Huius erat genitor BERcholtæ nomina gentis,
 Qui fecit meritis splendidiora suis.
 Prætulit & proprijs æraria publica rebus,
 Et minui licitas non tulit urbis opes.
 Utq; Deum precibus semper confessus & ore,
 Inq; homines meritis officiosus erat:
 Sic etiam magno soboles excreuit honore,
 Et patria Dominis nupsit in Vrbe uiris.
 Primaq; BOLDuano præclaro Consule felix
 Coniuge, non proprijs degenerauit auis.
 Ille sed heu nuper satis quoq; raptus iniquis,
 Possidet æthereæ lucida regna plage.
 Altera bis denos, octoq; fideliter annos,
 Quem stemus, fuerat nupta locata uiro,
 Tertia coniugij non inferiora secuta
 Vincula, præclaro nupsit & illa uiro.
 Clarus Ioannes Andrea nomine gaudens,
 Hic etiam patriæ possidet Urbis opes.
 Proq; focis patrijs, Salui pro Iuris honore,
 Excubias uigili mente Senator agit.
 At tua funebri Laurenti funera uersu,
 Quid iuuat & triplices sollicitare Deas?
 Nam licet extinctus sis corpore, nomine uiuis,
 Et longe patrio clarus in urbe uiges.
 Te pietas superis, probitas mortalibus, alma
 Huic Vrbi carum fecerat esse fides.
 Diræ nec edomitum temerare superbia pectus,
 Aut fuit occultis ausa grauare dolis.

Nec puduit, quamuis acri comprehendere mente
 Officij potuit quaelibet acta sui,
 Consuluisse alios, doctasq; audire loquelas,
 Censurae iustas & subiisse uices.
 Nostraq; tum uarias habuerunt tempora rixas,
 Christicolae sparsit multus & error oues.
 Hic non à uero seduci tramite passus,
 Afferuit uerae Religionis opus.
 Et mandata rudi præponens coelica menti,
 Has statuit metas transilisse scelus.
 Scilicet ingenuum diuina modestia pectus
 Rexit, & Aonia cultus in arte fuit.

Ergo pius Musas, & Musica sacra colentes
 Sincera coluit dexteritate uiros.
 Dumq; tulit crebras sociali foedere natas,
 Fœmineaq; parens prole beatus erat.
 Illas dum uoluit tranquilla sorte tueri,
 Et castis stabiles consociare toros.
 Sæpe quidem cautè, ceu res ea postulat, egit,
 Pro natis genitor sollicitusq; fuit.
 Donec ad has nuper, Musis poscentibus, oras,
 Aonij uenit maxima fama chori.
 Ille CHYTRÆVS erat, doctrinae nomine clarus,
 Quiq; tenet linguae triplicis omne decus.
 Qui Rheni uirides faustè prognatus ad undas,
 Hic ubi Graiorum rura uetusta iacent.

¶ ¶ Discendi

Discendi cupidus uernantibus impiger annis,
 Leucoreæ petijt culta Lycea scholæ:
 Vernouij gelidas illinc adscitus ad undas,
 Musica Menalio sceptrâ sub axe gerit.
 Huius ut ingenium, laus & formata bonorum
 Iudicio, tota notior Vrbe fuit,
 Altaq; Vandalicas eius doctrinâ per Vrbes,
 Cum fuit eximijs conspicienda uiris:
 Adderet & mores tales, quos nemo notaret,
 Mente licet Momo deteriore foret:
 Hunc natæ, reliquis qui pollent ære relictis,
 Optauit generum consociare Socer.
 Inter Vernouias & laudatissimâ Nymphas,
 Ore decens, prudens, casta, modesta, pia.
 MARGARIS externi socialia fœdera Sponsi,
 Optauit, tanto coniuge digna, sequi.
 Vnanimis quo cum tot ducat tempora lecti,
 Quot meminit Pylios fama fuisse dies.

Quanta sed heu seuas egit uesania Parcas,
 Ante diem carum quod rapuere patrem,
 Ne foret aut generum patria qui mente foueret,
 Aut caperet tanti gaudia plena thori.
 Neue quis oppressæ subito succurreret Vrbi,
 Cum tonat ambiguo Lubrica diua gradu.
 Nunc ò nigra dies Idus quæ quarta Nouembres
 Subsequeris, tristis concipe signa nota.

Turbi-

Turbidior reliquis, medium licet impiger axem
 Emensus, genitor cum moreretur eras,
 Nec tu doctiloquo nitidus dicere Chytraeo,
 Immenso purè seu licet igne mices,
 Concolor exequijs reputabere funeris huius,
 Exacto quoties mobilis orbe redis.
 SED quæ causa fuit? cur nunc tristissimus esses,
 Olim qui simili tempore letus eras.
 Quo quondam felix, hymenæia festa colebat,
 Margaris, huic iuueni tradita Sponsa uiro.
 Dum stetit hac Sponsus, qua nunc tumulatur, in æde
 Et tulit in flauis aurea ferta comis.
 Interea subito conuertens secula motu,
 Sol tres Autumnos, lustraq; quinq; tulit.
 Tunc hilaris, tristes quæ te iam sumere uultus,
 Ah celer in tanto funere, causa iubet:
 Me miserum, ane etiam non unquam tempora pec=
 Et possunt tristes dissimulare uices? (cant?)
 Siccine tunc hilaris? quo tristior usq; redires,
 Et fieres tanti funere nota uiri.
 Quid iuuat at rutuli finxisse nocentia solis
 Tempora, nil fatum, nil meruere dies.
 Imminet à Stygio miseris mortalibus orco,
 Nec uenit inuito mors properata pede.
 Tollimur è uiuis, hæc nostri meta laboris,
 Serius & citius corpore uita fugit.
 At modo qui nitidis coram Laurentius astris,
 Terreno exutus carcere, tutus agit.

546 EPICED: LAVRENT: SME;

*Illius facili corpus requiescat in urna,
Nec grauis incumbens urgeat ossa lapis.
Colliget excitas dum cœlica buccina gentes,
Vt sua sint iustis præmia, pœna malis.*

Obijt Anno M.D.LV. 16. die
Nouembris.

*ERRATA SIC
emendabis.*

*In Chronologia, sub titulo ætatis Abrahæ, iuxta annũ
Mundi 2023, pro 72, lege 75. sub titulo ætatis Iacob,
pro 7, lege 79 Obijt Heber. Sub anno Mundi 2205,
uersu 12, lege Et eodem anno. Et in penultimo uersu
illius pagellæ, pro HET lege HER. In sequenti pa-
gina anno Mundi 2224, lege circa hunc annum. In fi-
ne Chronologiæ pro anno Mundi 2435, lege 2453 Exi-
tus ex Ægypto.*

In Enarratione Genesis.

*Pag. 3. uersu 5. lege lucenti. uer: 14. agnitionem.
uer: 15. credentibus. pag. 5. uer: 11. pro 46 lege 49.
pag. 14. u: 25. doctrina. 24. u. 19. terræ. 28. 12. certæ.
28. 13. peruestigatæ, Syriæ. 29. 13. lege 33. 26. ad ueram.
36. 25. uisitatisime. 44. 18. specierum distinctarum.
47. 16. dele ac. 47. 18. ἀπάρυασμα. 49. 20. ὕψι
52. uersu ult. συμπαθεαι. 58. 17. Sancti. 63. 20. dele.*

Ⓞ 75